

2010-11-22

Socialstyrelsen
Regler och tillstånd
Regeltillämpning
106 30 Stockholm

Remissvar med anledning av Transsexuella och övriga personer med könsidentitetsstörningar – Rättsliga villkor för fastställelse av könstillhörighet samt vård och stöd (Dnr 5.3-27847/2010)

Svenska Läkaresällskapet (SLS) är en politiskt och fackligt obunden organisation, som arbetar för förbättrad hälsa och sjukvård med patientens bästa för ögonen.

Efter hörande av sektionerna för barn- och ungdomspsykiatri, endokrinologi, läkemedelslära samt obstetrik och gynekologi vill SLS avge följande yttrande.

SLS ställer dig till stora delar positiv till utredningen och dess förslag men önskar framföra följande synpunkter och kommentarer.

SLS finner det angeläget att Socialstyrelsen engagerar sig i WHO:s pågående revidering av ICD. Ett mål bör vara att avpsykiatrisera transsexualism och könsidentitetsstörning UNS.

SLS stödjer förslaget att Socialstyrelsen bör utarbeta informationsmaterial för vad som gäller beträffande vård och juridisk fastställelse. Likaså välkomnas förslagen på kunskapsöversikter och ett nationellt vårdprogram för utredning och behandling av transsexualism och andra könsidentitetsstörningar. Upprättande av kvalitetsregister och ett kunskapscentrum för att säkra forskning, kvalitetsutveckling och kunskapspridning ses också som angeläget.

SLS instämmer med behovet av ett begränsat antal regionala utrednings- och behandlingsteam för såväl vuxna som ungdomar med könsidentitetsstörningar, samt att det i varje landsting ska finnas en allmänpsykiatriker och en barnpsykiatriker med särskilt ansvar för dessa frågor. Könskorrigeringar bör definieras som riksjukvård för att bibehålla kompetens och upprätthålla goda behandlingsresultat.

Utredaren föreslår att diagnosen transsexualism inte ska vara avgörande för om en person ska få behandling eller ej. I dagsläget är de medicinska och psykosociala konsekvenserna för individen samt konsekvenserna för samhället svåröverskådliga. Det är t.ex. inte otänkbart att individer som har oklar könsidentitet löper högre risk att ångra en behandling med irreversibla effekter jämfört med transsexuella. Personer med ospecifik könsidentitetsstörning ska erbjudas behandling men detta måste regleras av tydliga kriterier och indikationer för vilken typ av behandling som kan erbjudas.

SLS stöder uppfattningen att det är viktigt att utreda när hormonbehandling ska ges och vilka risker som är förknippade med att ge resp. inte ge behandling.

Utredningens förslag om att ta bort kravet på att vara ogift för att få juridisk fastställelse, får stöd av SLS. Likaså bör utländska medborgare kunna beviljas ändrad könstillhörighet.

SLS ställer sig även bakom förslaget att man tar bort kravet på att den som ansöker om ändrad könstillhörighet ska vara steriliserad eller på annat sätt sakna fortplantningsförmåga. Vidare är det rimligt att det blir tillåtet för personer med könsidentitetsstörningar att spara könsceller på samma villkor som andra patientgrupper som riskerar infertilitet.

Könskonträr hormonbehandling bör kunna ges före 18 års ålder. Däremot bör man beakta att avlägsnande av könskörtlar före 18 års ålder skulle kunna ge sämre kirurgiskt resultat samt teoretiskt kunna påverka möjligheten att spara könsceller.

SLS stöder förslaget om att Rättsliga rådet ska ge tillstånd till medicinska åtgärder, och att beslut om fastställelse bör flyttas till avdelningen för regler och tillstånd vid Socialstyrelsen.

För Svenska Läkaresällskapet

Stockholm den 22 november 2010

Margareta Troein Töllborn
Ordförande

Tove Gunnarsson